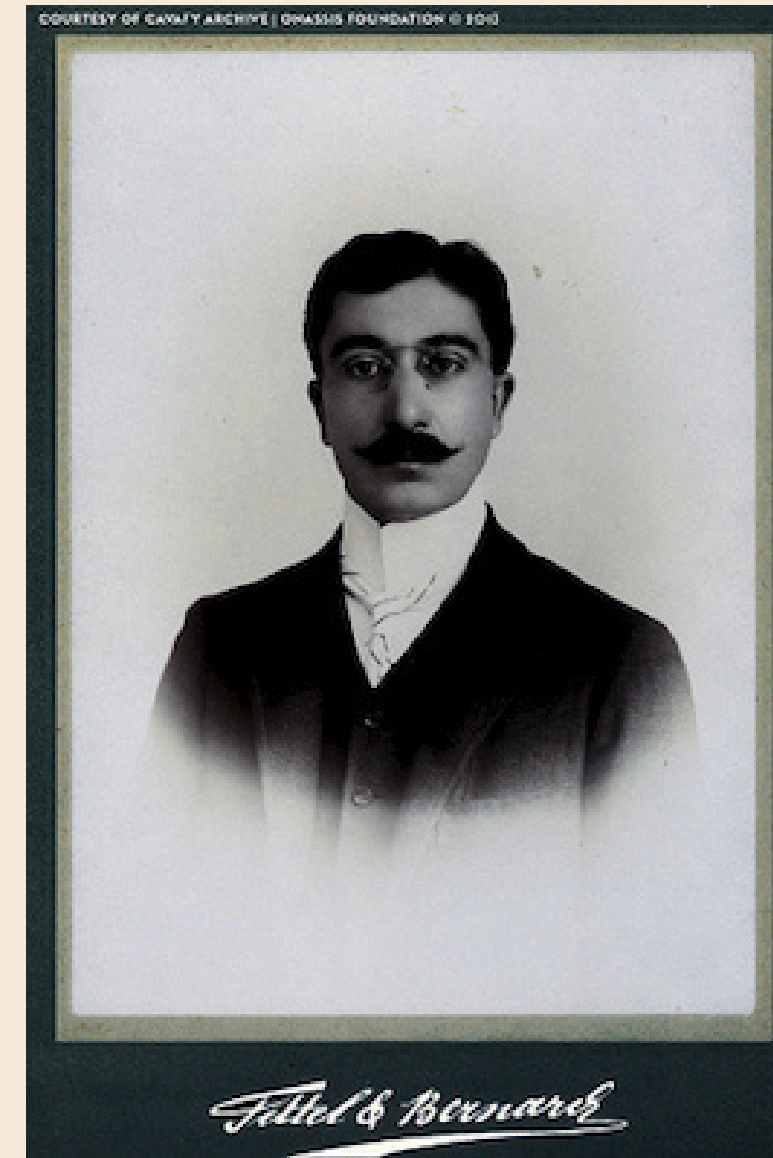

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ
Κ.Π.ΚΑΒΑΦΗ

Βιογραφικά

Ενώ στην Αθήνα, μετά το 1880, μοναδικό πια σχεδόν πνευματικό κέντρο του ελληνισμού, μεσουρανάει ο Παλαμάς και επηρεάζει δυναστικά την ποίηση και την πνευματική ζωή, στα ίδια χρόνια, σε μια απομονωμένη περιοχή του ελληνισμού, στην Αλεξάνδρεια, δημιουργεί το έργο του ένας ποιητής, που έμελλε στα υστερότερα χρόνια να πάρει αυτός την κεντρική θέση στη νεοελληνική ποίηση και να επηρεάσει αποφασιστικά όλη τη νεώτερη εξέλιξή της ως τις μέρες μας. Ο ποιητής αυτός είναι ο Κ.Π. Καβάφης. [...]

Ο Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ ΤΟ 1903

Ο Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗΣ ΟΡΘΙΟΣ ΜΕ ΜΠΑΣΤΟΥΝΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1863, τελευταίος από εννέα παιδιά. [...]

[...] Η ζωή του κυλά ήσυχα· έχει μια μόνιμη θέση στη δημόσια υπηρεσία, κατοικεί στην αρχή μ' έναν αδερφό του, ύστερα μόνος, τα τελευταία χρόνια τριγυρισμένος από τη συμπάθεια και την εκτίμηση των αλεξανδρινών φίλων. Πέθανε το 1933 την ημέρα των γενεθλίων του από καρκίνο του λάρυγγα.

Λίνος Πολίτης, Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1998 (9η έκδ.), 227-228.

Ιστορικότητα

Ο Κ.Π.ΚΑΒΑΦΗΣ ΣΕ ΗΛΙΚΙΑ 65 ΕΤΩΝ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΗΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

- Η ποίηση του έχει ως κύρια πηγή της το ιστορικό παρελθόν. Αντλεί τα θέματα από όλες τις ιστορικές περιόδους, και κυρίως της Ελληνιστικής.
- Ξεχωρίζει καίριες στιγμές της ζωής των ιστορικών προσώπων, τα οποία χρησιμοποιούνται ως σύμβολα.
- Το ιστορικό πρόσωπο λειτουργεί ως προσωπείο (persona) του ποιητή, για να εκφράσει μέσω αυτού δικές του ψυχικές καταστάσεις.
- Μέσα από την Ιστορία ο Καβάφης προβάλλει διαχρονικά ιστορικά γεγονότα και καταστάσεις, χαρακτήρες και πολιτική συμπεριφορά.
-

Ελληνικότητα

Λατρεύει οτιδήποτε Ελληνικό.

Η Ελληνικότητά του όμως εκφράζει περισσότερο στάση ζωής.

Πιστεύει πως η Ελληνικότητα είναι η ανώτερη ανθρώπινη αρετή.

Ο Κ.Π. ΚΒΑΦΗΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΗ ΜΙΧ. ΤΟΜΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ 1932

ΘΕΑΤΡΙΚΟΤΗΤΑ

- Στην ποίηση του Καβάφη επισημαίνεται μια θεατρικότητα, έντονη δραματικότητα που μπορεί να είναι εσωτερική, ψυχολογική, να λειτουργεί ως σύγκρουση στα άδυτα της ψυχής.
- Ο Καβάφης, απογυμνώνει τον ποιητικό λόγο από τα στολίδια και επιλέγει την πεζολογία.
- Έντονος ρεαλισμός.

ΤΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΤΟ Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗ

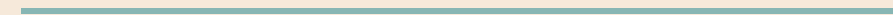
- Παραστατικότητα.
- Υπαινικτικότητα.
- Μία φιλοσοφική διάθεση διαπνέει πολλά ποιήματα του.
- Συμβολισμός .
- Διάχυτος Ερωτισμός.

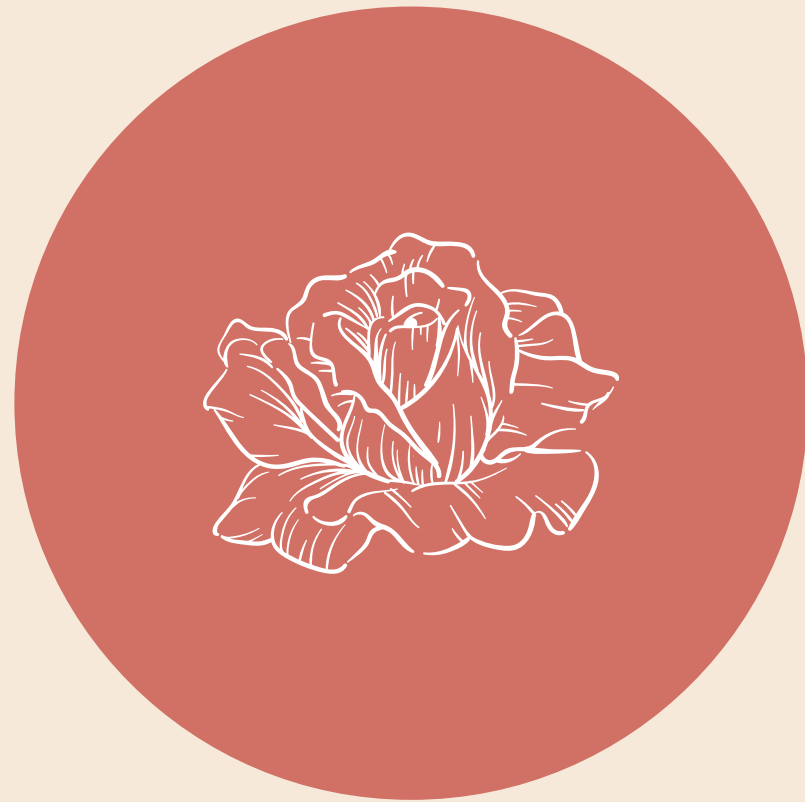
ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

ΛΕΠΤΗ ΕΙΡΩΝΕΙΑ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΤΟΥ ΖΩΗ
ΕΠΗΡΕΑΣΑΝΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ

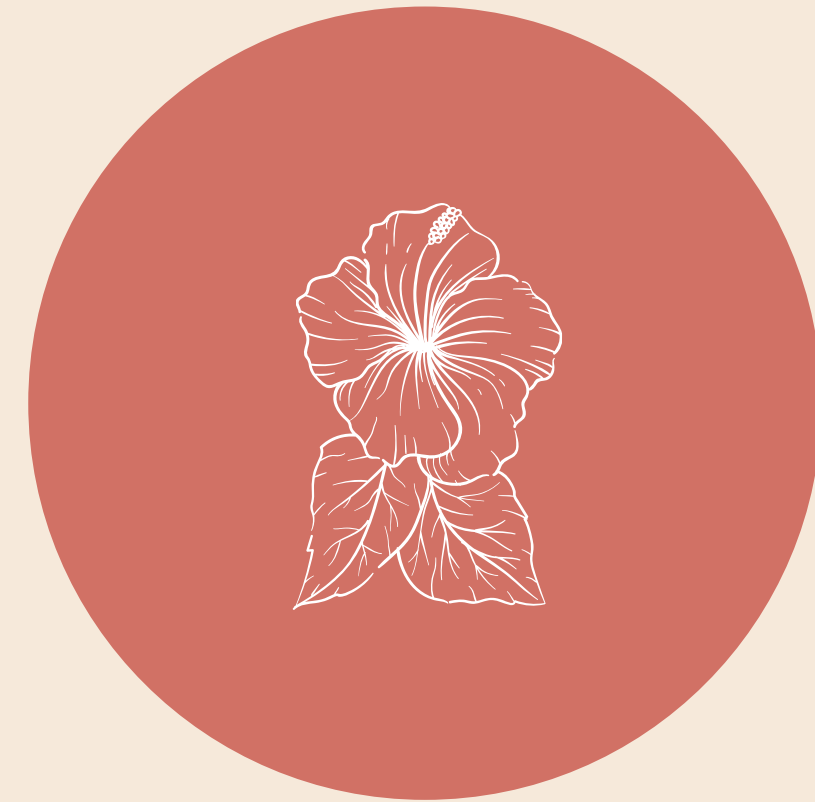
Γλώσσα

Δημοτική με τύπους
καθαρεύουσας

Αρχαϊκοί όροι και
λέξεις του
προφορικού λόγου

Κωνσταντινουπολίτικοι
τύποι

[...] Η μεγάλη του αρετή και δύναμη, πιστεύω, είναι ότι εγκαίρως αποφάσισε πως ήθελε να γίνει ποιητής και τίποτε άλλο. Ούτε πολιτικός, ούτε επιχειρηματίας, ούτε καν δάσκαλος. Επάγγελμα: Ποιητής, έγραψε στο τελευταίο διαβατήριό του, και αυτόν τον τίτλο ζήτησε να χαραξουν στην ταφόπετρά του.

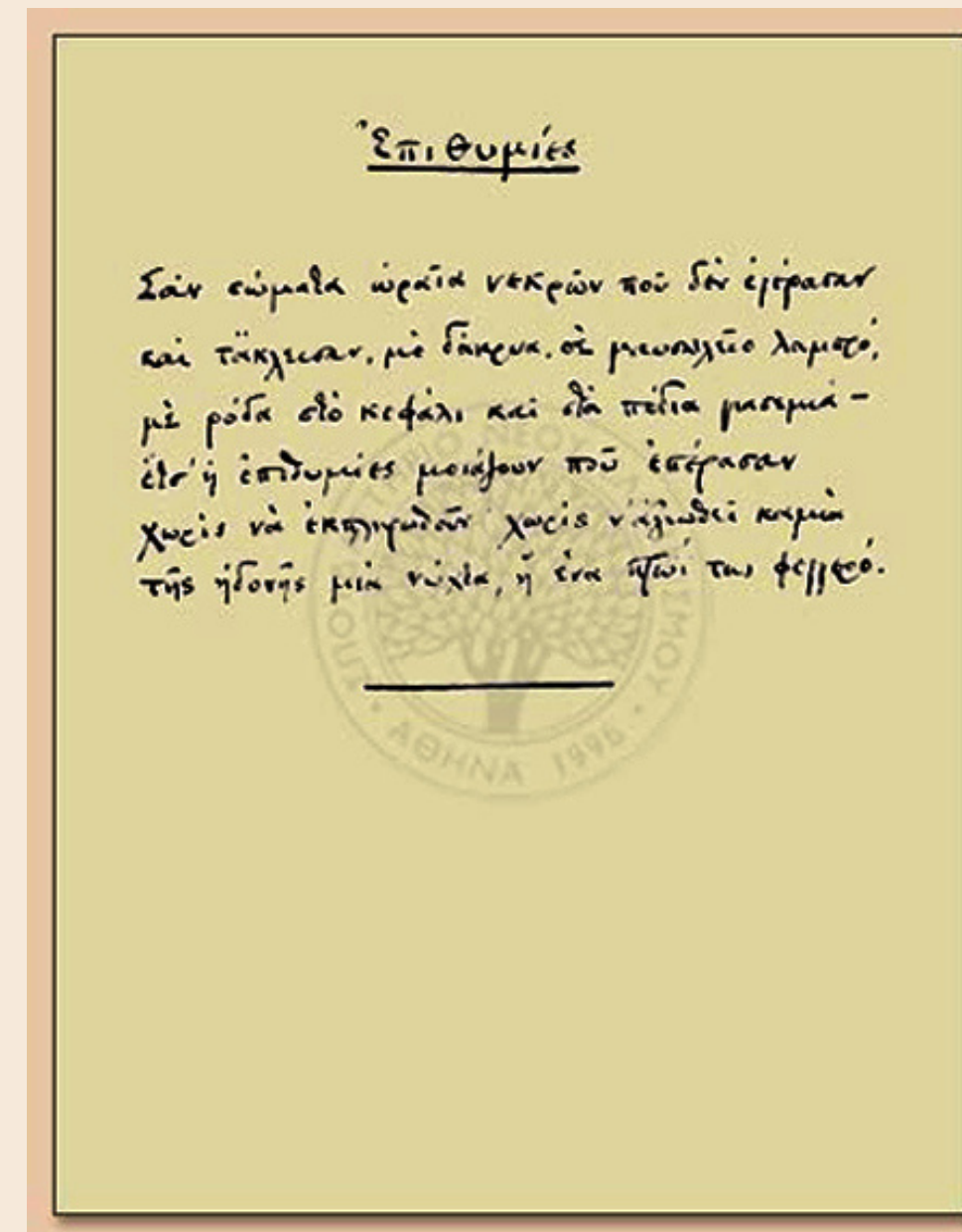
Με ποιους τρόπους πραγματοποίησε το ιδανικό του;

Πρώτα-πρώτα, θα 'λεγα, με μίαν ασκητική προσήλωση στις πιο φίνες λεπτομέρειες της τέχνης του λόγου και όχι στα μάταια ρυθμικά και λεκτικά στολίδια της, δίνοντας έτσι, νέο, ουσιαστικό νόημα στην λεγόμενη «καθαρή» ποίηση.

Δεύτερον, με την τόλμη της ειλικρίνειας των αισθημάτων του απέναντι στον Έρωτα και στον Θάνατο — τόλμη και ειλικρίνεια που του δίνουν μια από τις πιο τιμητικές θέσεις στην παγκόσμια ποιητική πρωτοπορία.

Τρίτον, με την ιστορική του αίσθηση και την κοινωνική του συνείδηση, που προβάλλονται στο παρελθόν και αντανακλώνται στο μέλλον του Ελληνισμού, ως αδιάκοπου εκφραστή του Μεσογειακού πολιτισμού.

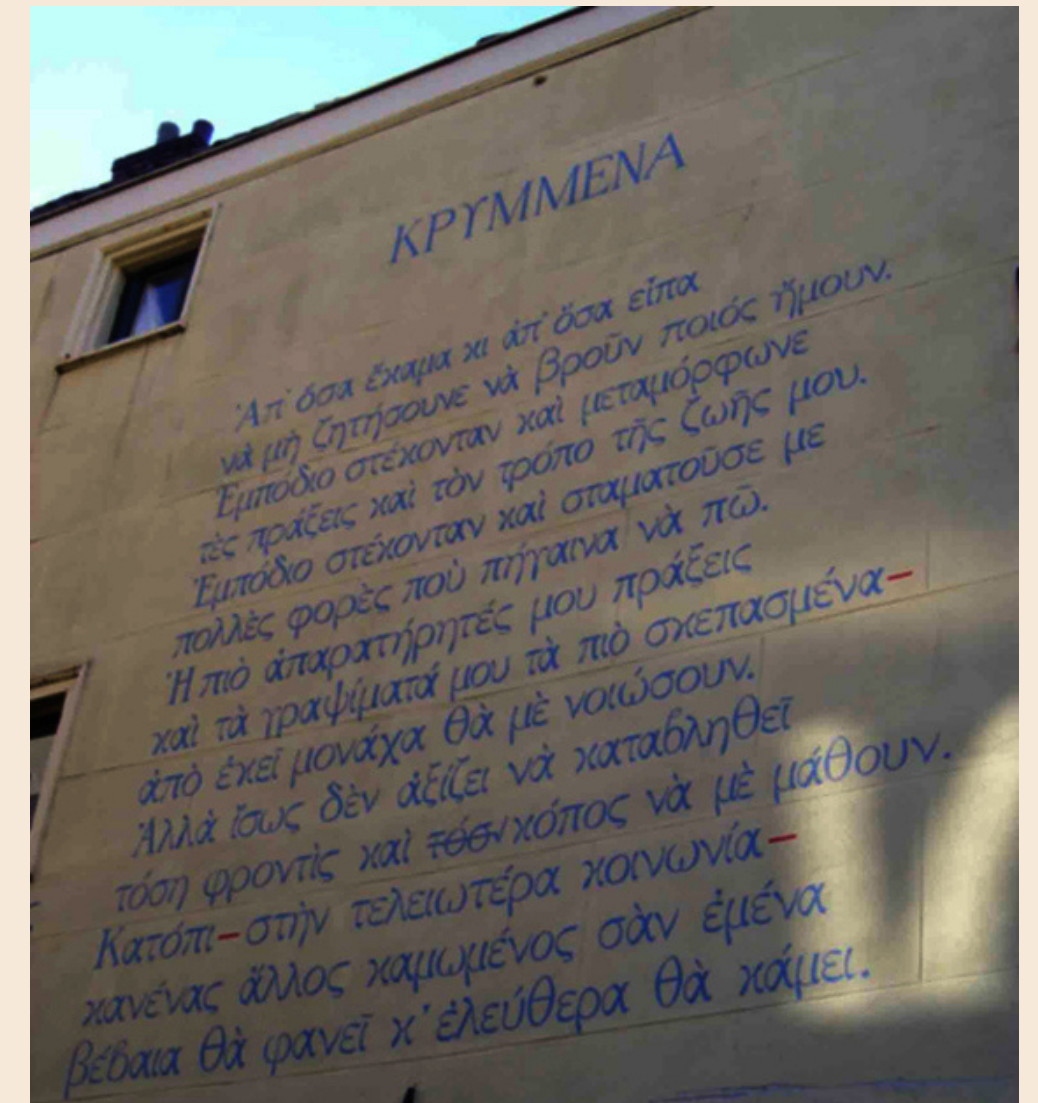
Γ.Π. Σαββίδης, «Τι εκόμισε στην Τέχνη ο Καβάφης; (1983)». Μικρά Καβαφικά. Β', Ερμής, Αθήνα 1987, 411-412.

ΤΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ "ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ"

Η ιδιοτυπία του Καβάφη εκδηλώνεται και στον τρόπο με τον οποίο κυκλοφορούσε τα ποιήματά του, σε μικρά φυλλάδια. Το 1904 σ' ένα μικρό τεύχος διαλέγει και τυπώνει δεκατέσσερα, και το 1910 τα ξαναεκδίδει προσθέτοντας άλλα επτά· τα τεύχη αυτά, τυπωμένα σε 100 έως 200 το πολύ αντίτυπα, κυκλοφορούν ιδιωτικά. Από το 1912 τυπώνει μεμονωμένα φύλλα, που τα συναπαρτίζει κάθε φορά μόνος του (μ' έναν μεταλλικό συνδετήρα) σε συλλογές – άλλες με κατάταξη απλά χρονολογική, άλλες με κάποια θεματική. Πολλές φορές διορθώνει με το χέρι κάποιο στίχο ή ξανατυπώνει διορθωμένο το ποίημα και αντικαθιστά το παλαιότερο. Μια αδιάκοπη επαφή και ένας εσώτατος δεσμός του δημιουργού με το έργο του.

Λίνος Πολίτης, Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1998 (9η έκδ.), 228-229.

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗ ΣΕ ΤΟΙΧΟ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΛΕΙΔΕΝ ΤΗΣ ΟΛΜΑΝΔΙΑΣ [ΠΗΓΗ: ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ].

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΟΥ ΙΔΕΑ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΑΠΟ ΜΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΙΓΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑ —ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΩ ΣΤΑ 1910 ΠΕΡΙΠΟΥ— ΤΟ ΚΑΒΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΟΧΙ ΣΑΝ ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΑΠΟ ΧΩΡΙΣΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ, ΑΛΛΑ ΣΑΝ ΕΝΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΠΟΙΗΜΑ ΕΝ ΠΡΟΟΔΩ —ΕΝΑ «WORK IN PROGRESS», ΟΠΩΣ ΘΑ 'ΛΕΓΕ Ο JAMES JOYCE— ΠΟΥ ΤΕΡΜΑΤΙΖΕΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ. Ο ΚΑΒΑΦΗΣ ΕΙΝΑΙ, ΝΟΜΙΖΩ, Ο «ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΟΣ» ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΟΤΑΝ ΤΟΝ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ. ΑΥΤΗ Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ Η ΧΑΡΗ ΤΟΥ [...].

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ, «Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗΣ, Θ.Σ. ΕΛΙΟΤ· ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ». ΔΟΚΙΜΕΣ. ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ (1936-1947), ΙΚΑΡΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1984 (5Η ΕΚΔ.), 328.

Αριθ. { Αξων 563
Καταλόγου 1212
Μητρώου 147.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΟΞΕΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΙ
ΔΙΑΜΟΝΗΤΗΡΙΟΝ Δ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
Α' ΚΛΑΣΕΩΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ 20

Επί τού εναντι ποσού τών Δραχ. μετ. 20 υπολογίζεται πρόσθετον ποσοστόν 30 % δι' υπηρεσίαν αναγκαστικών Δαρείων.

Αναγνωρίζοντες τόν *Καβαφίτην Κ. Σ. Ελιοτ* ως υπήκοον Έλληνα χορηγούμεν αὐτῷ τὸ παρὸν Διαμονητήριον καὶ παρακαλοῦμεν τὰς Ἐγγωρίους Ἀρχὰς ἵνα τῷ ἀφήσωσι τὴν διαμονὴν ἐλευθέραν.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΙΣΧΥΕΙ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1932 - 33
(ΑΠΟ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1932 ΕΩΣ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1933)

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ 1ῇ Ἀπριλίῳ 1932

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΞΕΝΟΣ *Καβαφίτης*

Δῆμος ἢ Κοινότης *Σαδμαίην*
Νομὸς ἢ Ἐπαρχία *Ἰσμιλίην*
Ἡλικία ἐτῶν *68*
Ἐπάγγελμα *Συγγραφεύς*
Ἐνεστῶσα Διαμονή *Νεφίον 10*

Κατεβλήθη τὸ ἀντίτιμον ἐν Γρ. Διατιμ. *104.=*
τοῦ ἀναλογούντος ἐνόμιμον ἐπικολληθέντος ἐπὶ τοῦ στελέχους τοῦ παρόντος.
Ἀλεξάνδρεια, τῇ *21/4/1932*
ὁ Εἰσπράξας *54*

ΤΥΠ. ΝΤΑΦΩΤΗ - ΑΛΕΞ.

COURTESY OF CAVAFY ARCHIVE | ONASSIS FOUNDATION © 2013

ΤΟ ΔΙΑΜΟΝΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1932-1933.

– Και μια στερνή ερώτηση: Τι νομίζετε ότι αντιπροσωπεύει σήμερα το έργο του Καβάφη μέσα στη σύγχρονη παγκόσμια ποίηση;

ΣΑΒΒΙΔΗΣ: Μια εύκολη διαφυγή από αυτό το ερώτημα –ερώτημα που τσακίζει κόκαλα!– είναι πως αντιπροσωπεύει τον Μείζονα Ελληνισμό, που είναι κάτι διαφορετικό από την Μεγάλη Ελλάδα των πατέρων μας ή από την Μεγάλη Ιδέα των παππούδων μας. Και αντιπροσωπεύει όλους τους αναγνώστες που βρίσκουν κάτι από τον εαυτό τους, αλλά και κάτι πέρα από τον εαυτόλη τους, μέσα στα ποιήματα του Καβάφη. Δεν είναι λίγο...

Γ.Π. Σαββίδης, «Ο Καβάφης εκφράζει τον Μείζονα Ελληνισμό. Συνέντευξη με τον Γιώργο Πηλιχό (1983)». Μικρά

[...] Ο Κωνσταντίνος Καβάφης επιβεβαιώνεται πλέον συνεχώς ως η κεντρική λογοτεχνική μορφή του νεοελληνικού κανόνα· είναι ο έλληνας συγγραφέας με τη μεγαλύτερη, διαρκώς αυξανόμενη και ιδιαίτερα παραγωγική, παγκόσμια δημοφιλία, ουσιαστικά ο μόνος που ανήκει στον κανόνα αυτού που ονομάζουμε «world literature» – κείμενα και συγγραφείς δηλαδή που ένας μέσος μορφωμένος πολίτης του κόσμου κατά πάσα πιθανότητα γνωρίζει.

Δημήτρης Παπανικολάου, «Ο Καβάφης στον 21ο αιώνα», περ. The Book's Journal, τχ. 4 (Φεβρ. 2011) 52.

Πηγές

Πρόσωπα και θέματα της νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας.

https://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/education/literature_history/search.html?details=118

Οι φωτογραφίες προέρχονται από τη Συλλογή του Ιδρύματος Ωνάση "Αρχείο Κ. Π. Καβάφη